

מסמך משלים להוראת ביצוע 3/2023 - לגבי תקופת נובמבר ודצמבר 2023

בנוסף למתווה הפיזי שנקבע לעסקים בכל הארץ לפי חוק התכנית לסיוע כלכלי, מכוח סמכותו של שר האוצר לפי סעיף 36 לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961, הותקנו תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה), התשפ"ד-2023 (להלן – **תקנות הוראת השעה**), בהן נקבע פיצוי מוגדל לאזורים שנפגעו מהלחימה באופן מיוחד וממושך (להלן – **האזור המיוחד**), בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום ט"ז בחשוון התשפ"ד (31 באוקטובר 2023), בשל נזקים שנגרמו לאזורים האמורים בתקופה זו.

אפיון האזור המיוחד, נעשה בהתייחס לאזורים במדינה אשר בהם הנחיות הצבא היו מחמירות יותר במהלך התקופה שעד יום 31 באוקטובר 2023, והגבלת הפעילות בהן הייתה לתקופה ארוכה וממושכת יותר בתקופה זו ביחס לאזורים אחרים, והכל בשים לב למועד תחילת האירועים. לאור הימשכות הלחימה והארכת ההנחיות המחמירות בחלק מהאזורים, אישר ביום 28.1.2024 שר האוצר באישור וועדת הכספים של הכנסת, הארכת התקופה הקובעת לפיצוי לאזור המיוחד. ההארכה נקבעה במסגרת תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה) (תיקון מס' 2), התשפ"ד – 2024.

בעקבות ההנחיות של פיקוד העורף ופיקוד צפון בחודשים נובמבר ודצמבר 2023, נקבע כי יש להאריך את התקנות עבור אותם האזורים שנכללו בחודש אוקטובר, אולם לאור השוני בהנחיות, נעשתה אבחנה בין היישובים שהוגדרו כ"יישובים שנפגעו בחודש דצמבר" ליתר יישובי האזור המיוחד.

"**היישובים שנפגעו בחודש דצמבר**" כוללים את יישובי עוטף עזה, יישובים באזור קו העימות ויישובים ברמת הגולן ואזורים נוספים אשר ניתנו בהם הנחיות מיוחדות מטעם פיקוד צפון. יתר יישובי האזור המיוחד הנם יישובים במערב הנגב, מרכז הנגב, מערב לכיש ולכיש, כפי שאלו מוגדרים בהנחיות ההתגוננות של פיקוד העורף.

במסגרת התקנות נקבעו מספר מסלולים לפיצוי: מסלול שכר, מסלול מחזוריים, מסלול חקלאות ומסלול אדום.

במסלול השכר, עסקים הנמצאים ביישובים שנפגעו בחודש דצמבר, או עסקים שעובדיהם מתגוררים באזור שנפגע בחודש דצמבר, או עוסקים שלגבי עובדיהם היתה הוראה של פיקוד העורף על סגירת המוסד החינוכי המצוי באזור שנפגע בחודש דצמבר, לרבות עצמאי שפונה ועסקו נמצא מחוץ לאזור המיוחד, יהיו זכאים להגשת התביעה עבור החודשים נובמבר ודצמבר. יתר העוסקים יהיו זכאים למסלול השכר עבור החודשים אוקטובר ונובמבר בלבד. כמו כן נקבע כי לגבי עובד או עובד עצמאי המתגורר ביישוב שפונה, הזכאות לתביעה במסלול שכר תהיה עד תום תקופת הפינוי.

במסלול מחזוריים, מכיוון שלפי חוק הסיוע הכלכלי מתווה הפיצויים שניתן בכל הארץ, ניתן בשל נזקים שאירעו בחודשים נובמבר ודצמבר יחדיו, נקבע כי חישוב במסלול מחזוריים ייעשה אף הוא עבור החודשים נובמבר ודצמבר יחדיו.

לאור הבעייתיות שתוארה לעיל הנוגעת להגבלות שונות באיזורים שונים לחודשים נובמבר ודצמבר, חישוב של ירידת מחזוריים עבור שני החודשים - נובמבר ודצמבר, לאיזורים שלא נפגעו בחודש דצמבר, ייתן פיצוי מוגדל ביחס לאיזורים אחרים שגם בהם לא היו הגבלות ביטחוניות מחמירות. לפיכך, יינתן בחישוב משולב פיצוי מלא בגין חודש נובמבר לפי מסלול מחזוריים והתאמה לזכאות במסלול כלל ארצי עבור חודש דצמבר. באופן מעשי המקדם

שנקבע עומד על 0.75 הוא מורכב למעשה ממקדם בגובה 0.5 שמביא לפיצוי בגין נזקים בחודש נובמבר, ומגלם פיצוי מחזוריים מלא בגין חודש זה. ועוד פיצוי בשיעור של 0.25, שמביא לפיצוי חלקי בשל נזקים בחודש דצמבר, ומגלם פיצוי מלא לפי מסלול הפיצוי שנקבע בחוק הסיוע. כך, המקדם משקף את הקשר בין שני המסלולים.

מקדם מיוחד נקבע לעסקים המדווחים באופן דו חודשי על בסיס מזומן בשוטף פלוס. עוסקים אלה שהגישו תביעה קיבלו כבר במתווה המחזוריים שנחקק עבור חודש אוקטובר פיצוי בשל ירידת המחזוריים בחודשים נובמבר ודצמבר, שמשקף נזקים שאירעו להם בחודשים אוקטובר ונובמבר. לכן, נותר לפצות אותם רק בשל נזקים שאירעו להם בחודש דצמבר, בכדי שמצבם ישווה למצבם של שאר העסקים שמקבלים פיצוי לפי התקנות. לכן, אם מדובר בעוסקים מאיזור שנפגע בחודש דצמבר מוצע שיקבלו מקדם של 0.5 שמשקף פיצוי מסלול מחזוריים בשל חודש מלא (וכך יקבלו מסלול מחזוריים בשל חודש דצמבר). ואילו, אם הם עוסקים שלא מאיזור שנפגע בחודש דצמבר אזי הם יקבלו מקדם של 0.25 שמשקף את המקדם שנקבע לעוסקים באזור זה בכדי להביא להם פיצוי הדומה במהותו לפיצוי לפי חוק הסיוע הכלכלי עבור חודש דצמבר 2023. לגבי עוסקים במסלול מזומן המדווחים בדיווח דו חודשי שטרם הגישו תביעות לחודש אוקטובר, הם יקבלו מקדם 1.25 המשקף פיצוי בגין חודשים אוקטובר ונובמבר ודצמבר.

בנוסף, הוגדלו כלל התקרות של הפיצוי כך שישקפו את הסכום של שתי התקרות הרלוונטיות. מי שזכאי למסלול מחזוריים מלא יקבל תקרה של עד 5,000,000 ₪ ומי שזכאי למסלול המשולב יקבל תקרה אחת של 2.5 מיליון ₪ עבור חודש נובמבר ועוד 600,000 ₪ עבור חודש דצמבר (בהנחה שהמחזור השנתי אינו עולה על 100 מיליון ₪).

במסלול חקלאות, לגבי מי שעסקו נמצא באיזור שנפגע בחודש דצמבר המסלול יחול לגבי החודשים נובמבר ודצמבר ותקרת הפיצוי תהיה 6,000,000 ₪. לגבי מי שעסקו אינו באיזור שנפגע בחודש דצמבר תקופת הזכאות היא עבור חודש נובמבר בלבד ותקרת הפיצוי היא 3,000,000 ₪. מסלול **אָדוּם** בחקלאות יחול על הישובים הנמנים בתוספת השלישית לתקנות (נספח ב' להוראת הביצוע) לתקופות זכאות אוקטובר ונובמבר ודצמבר ותקרת הפיצוי הכוללת תהיה 6.6 מיליון ₪.

במסגרת הארכת התקופה הקובעת, בוצעו התיאומים הנדרשים, כמפורט להלן:

1. מסלול שכר :

- א. **חישוב הפיצוי** - ללא כל שינוי בחישוב, למעט תקופת הזמן המזכה בפיצוי לפי האזור בו נמצא העסק.
- ב. **הזכאות לפיצוי בגין חודשים אוקטובר, נובמבר ודצמבר** - עסקים הנמצאים ביישובים שנפגעו בחודש דצמבר, או עסקים שעובדיהם מתגוררים בישוב אשר פונה, או עוסקים שלגבי עובדיהם היתה הוראה של פיקוד העורף על סגירת המוסד החינוכי המצוי באיזור שנפגע בחודש דצמבר, או עוסקים שהם אדם עם מוגבלות המתגורר באיזור שנפגע בחודש דצמבר או שהוא קרוב של אדם עם מוגבלות כאמור לרבות עצמאי המתגורר באיזור שנפגע בחודש דצמבר ועסקו נמצא מחוץ לאזור שנפגע בחודש דצמבר, יהיו זכאים להגשת התביעה עבור החודשים אוקטובר, נובמבר ודצמבר.
- ג. **יתר העוסקים שאינם מנויים בסעיף ב לעיל** - זכאים למסלול השכר עבור החודשים אוקטובר ונובמבר בלבד.

תשומת הלב לתובעים במסלול שכר: מאחר והפיצוי במסלול הוצאות מזכות ומסלול מחזורים מחושב באופן דו חודשי, לא יתאפשר להגיש תביעה נפרדת עבור חודש דצמבר במסלולים אלו.

ד. **עובד או עובד עצמאי המתגורר בישוב שפונה** - הזכאות לתביעה במסלול שכר תהיה עד תום תקופת הפינוי וההגשה תהיה בדרך של בקשה לפתיחת מסלול (עבור עוסק המעסיק עובד הגר ביישוב שפונה והעוסק כבר הגיש תביעה במסלול אחר).

ה. **עסקים ביישובים שפוננו** - יהיו זכאים להגיש תביעות שכר גם בגין עובדיהם המתגוררים ביישובים שלא פוננו, ללא תנאי של היעדרות מזכה ורק מעצם העובדה שהעסקים היו סגורים בשל הפינוי בהוראת כוחות הביטחון, וכל עוד העסק היה סגור מסיבה זו.

2. מסלול מחזורים:

תקופת הבסיס - לגבי ניזוק המדווח על עסקאותיו בשיטה חד-חודשית / דו חודשית - מחזור העסקאות בחודשים נובמבר - דצמבר 2022, כפי שדווח למע"מ עד ליום 6 באוקטובר 2023.

לגבי ניזוק המדווח על בסיס מזומן המדווח בשיטה דו חודשית - מחזור העסקאות בחודשים נובמבר-דצמבר 2022.

לגבי ניזוק המדווח על בסיס מזומן המדווח בשיטה חד חודשית - מחזור העסקאות בחודשים דצמבר 2022 וינואר 2023.

שאר העוסקים – תבוצע התאמה לפי העניין עבור חישוב תקופת הבסיס לפי 2 חודשים.

לעניין עסק חדש שנפתח במהלך חודש ספטמבר 2023 – מחזור העסקאות של אותו חודש, מוכפל ב-2.

3. תקופת הזכאות:

לגבי ניזוק המדווח על עסקאותיו בשיטה חד-חודשית / דו חודשית - מחזור העסקאות בחודשים נובמבר - דצמבר 2023, כפי שדווח למע"מ.

לגבי עוסק שפתח את עסקו בחודש ספטמבר 2023 – מחזור העסקאות בחודשים נובמבר – דצמבר 2023.

לגבי ניזוק המדווח על בסיס מזומן המדווח בשיטה דו חודשית - מחזור העסקאות בחודשים נובמבר-דצמבר 2023.

לגבי ניזוק המדווח על בסיס מזומן המדווח בשיטה חד חודשית - מחזור העסקאות בחודשים דצמבר 2023 וינואר 2024.

4. חישוב הפיצוי:

בחשוב "הוצאות שכר נחסכות" בנוסחת משלים ההוצאה הנחסכת -

ההפרש החיובי שבין סך השכר ששולם בתקופת הבסיס בחודשים נובמבר דצמבר 2022 לבין סך השכר ששולם בתקופת הזכאות בחודשים נובמבר דצמבר 2023, כפי שדווח בתיקי הניכויים של העוסק (דיווח ל-102).

גובה הפיצוי לכלל העסקים המצויים באזור המיוחד – הפרש ירידת המחזורים יוכפל במשלים ההוצאה הנחסכת ובמקדם של 0.75.

גובה הפיצוי לעסק המצוי באזור שנפגע בחודש דצמבר – הפרש ירידת המחזורים כשהוא מוכפל במשלים ההוצאה הנחסכת.

חישוב הפיצוי לעסק המדווח על בסיס מזומן - מקדם מיוחד נקבע לעסקים שהם מדווחים באופן דו חודשי על בסיס מזומן בשוטף פלוס. עוסקים אלה אשר הגישו

תביעה לחודש אוקטובר קיבלו כבר במתווה המחזורים פיצוי בשל ירידת המחזורים בחודשים נובמבר ודצמבר, ששיקף נזקים שאירעו להם בחודשים אוקטובר ונובמבר. לכן, נותר לפצות אותם רק בשל נזקים שאירעו להם בחודש דצמבר, בכדי שמצבם יושווה למצבם של שאר העסקים שמקבלים פיצוי לפי התקנות. לכן, אם מדובר בעוסקים מאיזור שנפגע בחודש דצמבר הם יקבלו מקדם של 0.5 כשהוא מוכפל בירידת המחזורים ובמשלים ההוצאה הנחסכת, המשקף פיצוי מסלול מחזורים בשל חודש מלא (וכך יקבלו מסלול מחזורים בשל חודש דצמבר). עוסקים שאינם באיזור שנפגע בחודש דצמבר יקבלו מקדם של 0.25 שמשקף את המקדם שנקבע לעוסקים באזור זה בכדי להביא להם פיצוי הדומה במהותו לפיצוי לפי חוק הסיוע הכלכלי עבור חודש דצמבר 2023. לגבי עוסקים במסלול מזומן המדווחים בדיווח דו חודשי שטרם הגישו תביעות לחודש אוקטובר, יקבלו מקדם 1.25 המשקף פיצוי בגין חודשים אוקטובר ונובמבר ודצמבר גם יחד, ומקדם 1.5 לעוסקים באיזור שנפגע בחודש דצמבר.

5. תקרת הפיצוי במסלול מחזורים :

לכלל העסקים המצויים באזור המיוחד – 2.5 מיליון ₪ עבור חודש נובמבר ותוספת של התקרה לאותו עוסק עבור חודש דצמבר לפי מסלול הוצאות מזכות. כך לדוגמא, עוסק שהמחזור השנתי שלו אינו עולה על 100 מיליון יהא זכאי ל-2.5 מיליון ₪ + 600,000 ₪ ובסה"כ לתקרה בסך- 3.1 מיליון ₪. **גובה הפיצוי לעסק המצוי באזור שנפגע בחודש דצמבר – 5 מיליון ₪.**

6. **מסלול חקלאות - אובדן תפוקת עובדים -** לגבי מי שעסקו נמצא באיזור שנפגע בחודש דצמבר, המסלול יחול באופן מלא לגבי החודשים נובמבר ודצמבר ותקרת הפיצוי תהיה 6,000,000 ₪.

לגבי מי שעסקו אינו באיזור שנפגע בחודש דצמבר תקופת הזכאות היא עבור חודש נובמבר בלבד ותקרת הפיצוי היא 3,000,000 ₪.

מסלול אדום בחקלאות יחול על הישובים הנמנים בתוספת השלישית לתקנות (נספח ב' להוראת הביצוע) לתקופות זכאות אוקטובר ונובמבר ודצמבר ותקרת הפיצוי הכוללת תהיה 6.6 מיליון ₪.

והכל בתנאי ששילם את שכר העבודה לעובדו בעד יום היעדרות בשל המצב ביטחוני כהגדרתו בתקנות.

7. **הבהרה לעניין תביעות קבלן ביצוע** – תביעות עבור קבלן ביצוע בגין חודש אוקטובר יוגשו בהתאם לתקנות הוראת השעה ערב תיקון ביום 30.1.2024.

8. **הגשת בקשה למקדמות עבור חודשים ינואר – פברואר 2024 (מסלול אדום)** – זכאים להגיש בקשה למקדמות עבור חודשים אלה במסלול אדום רק עסקים מישובי ספר שפוננו בפועל בחודשים אלה והמפורטים **בנספח א'** למסמך זה.

הערות חשובות ודגשים בהגשת התביעות:

1. מעבר בין מסלולי פיצוי –

מסלול אדום :

- ניתן להגיש פעם אחת עבור כל התקופה, ועד 3 חודשים לאחר תום המלחמה.
- עוסק שהגיש בקשה במסלול אדום לא יוכל להגיש תביעה נוספת.
- ההמלצה היא להמתין עם הגשת בקשה במסלול זה עד לסיום הארוע, ועד להגשת הבקשה הסופית ניתן להגיש בקשות למקדמה (כעת ניתן להגיש עבור נובמבר-דצמבר 2023, וכן מקדמה עבור החודשים ינואר-פברואר 2024 ליישובים הזכאים).
- עוסק שבחר להגיש מקדמה ולאחר מכן החליט על הגשת תביעה במסלול ירוק, המקדמות ששולמו יקוזזו מסכום הפיצוי המגיע לפי אותו מסלול שבחר.
- הגשת מקדמה במסלול אדום - אם הוגשה תביעה במסלול אדום, ניתן להגיש בקשה למקדמה דרך תביעה קיימת באיזור האישי וכן למקדמה נוספת.

מסלול ירוקים – הוצאות מזכות, מחזורים, שכר וחקלאות:

- ניתן לבחור מסלול אחד עבור חודש אוקטובר ומסלול אחר בחודשים נובמבר-דצמבר בהתאם לתנאי הזכאות שבחוק ובתקנות.
- ככלל, עוסק שהגיש תביעה במסלול מסוים עבור אחת התקופות לא יכול לבקש שינוי מסלול עבור אותה תקופה כאשר התביעה נסגרה.
- במקרים חריגים (יש להסביר זאת במכתב מצורף) נאפשר שינוי מסלול עבור אותה תקופה **במסגרת הגשת השגה**.

2. המועד האחרון להגשת התביעות.

- מסלול הוצאות מזכות – אוקטובר 2023 : 19/3/2024 .
- מסלול הוצאות מזכות – נובמבר-דצמבר 2023 : 15/4/2024 .
- הוצאות מזכות (שוטף פלוס וקבלן מבצע שמדוווח למע"מ חד חודשי) – 15/5/24 .
- מסלולי מחזורים שכר וחקלאות – אוקטובר 2023 : 19/4/2024 .
- מסלולי מחזורים שכר וחקלאות – נובמבר-דצמבר 2023 : 21/5/2024 .
- מסלול מחזורים שכר וחקלאות – שוטף פלוס וקבלן מבצע חד חודשי – 15/6/24 .
- מקדמות לעסקים ביישובי ספר – אוקטובר 2023 : 31/1/2024 .
- מקדמות לעסקים ביישובי ספר – נובמבר-דצמבר 2023 : 29/2/2024 .
- מסלול אדום : 3 חודשים לאחר תום המלחמה.

3. צירוף מסמכים לפי דרישת המנהל :

כפי שהובהר בהוראות הביצוע, ככלל, במסלולים הירוקים אין צורך לצרף מסמכים בהגשת התביעה למעט לגבי עוסקים מסויימים לגביהם אין דיווחים שוטפים למע"מ.

במקרים אלה יידרש העוסק להמציא נתונים לפי דרישת המנהל על מנת לאפשר בדיקת התביעה.

המדובר בעוסקים הבאים : עוסקים באילת, יהלומנים ואיחודי עוסקים .
ההמלצה היא כי כבר בשלב הגשת התביעה יצורף קובץ אקסל הכולל את נתוני ההכנסות בכל חודש לשנים 2022, 2023.
המנהל רשאי לדרוש מסמכים נוספים במהלך הטיפול בתביעה.

4. מענקים ממשרדים ממשלתיים :

עוסק שקיבל מענקים כלשהם מגורם ממשלתי אחר עבור אובדן הכנסות בעקבות מלחמת חרבות ברזל, לא יוכל לקבל פיצוי מקרן הפיצויים אלא עבור סכום הפיצויים העלה על גובה המענק אותו קיבל.

5. הגשת השגה רק לאחר קבלת החלטה :

ניתן להגיש השגה רק לאחר קבלת מכתב החלטה ולפיכך מועד הזמנים להגשת השגה ומתן החלטה בה יימדד מיום קבלת החלטת המנהל בתביעה.

רשות המסים

אביבים
אבן מנחם
אבשלום
אדמית
אוהד
אור הנר
איבים
אילון
ארז
בארי
בית הלל
בני נצרים
בצת
ברור חיל
ברעם
גבים
גברעם
גורן
גרנות
דובב
דורות
דישון
דן
דפנה
דקל
הגושרים
זיקים
זרעית
חולית
חורפיש
חניתה
יבול
יד מרדכי
יובל
יכיני
יערה
יפתח
יראון
ישע
יתד
כיסופים
כפר גלעדי
כפר מימון
כפר עזה

כרם שלום
כרמיה
לימן
מבטחים
מבקיעים
מגן
מטולה
מלכיה
מנרה
מעין ברוך
מפלסים
מצובה
מרגליות
משגב עם
מתת
נווה
נחל עוז
נטועה
ניר יצחק
ניר עוז
ניר עם
נירים
נתיב העשרה
סאסא
סופה
סעד
עין הבשור
עין השלושה
עלומים
עמי עוז
ערב אל עראמשה
פרי גן
צבעון
צוחר
קרית שמונה
ראש הנקרה
רג'ר
רמות נפתלי
רעים
שאר יישוב
שדה ניצן
שדי אברהם
שדרות
שובה
שומרה
שוקדה
שלומי

שלומית
שניר
שתולה
תושיה
תלמי אליהו
תלמי יוסף
תקומה